

Illa guanya, però només Aragonès pot ser president

El PSC venç en vots i ERC, que s'imposa en el duel amb Junts, farà valer la majoria independentista després d'unes eleccions amb rècord d'abstenció i la irrupció contundent de Vox

Aragonès i Junqueras, a la seu d'ERC, després de l'escrutini | Adrià Costa

L'efecte Salvador Illa pot patir el que es defineix com a síndrome Inés Arrimadas. L'exministre de Sanitat ha fet possible el que no va aconseguir Miquel Iceta -convertir el PSC en la força més votada en les eleccions al Parlament i igualar amb ERC en escons-, però la seva victòria queda condicionada davant la majoria parlamentària ampliada dels partits independentistes -74 escons-, un fet que li va succeir a Ciutadans el 2017.

La condició d'ariet contra el sobiranisme, forjada en una campanya en què els socialistes han assumit el discurs dels taronja, no serà suficient per conduir Illa a la presidència de la Generalitat. Per molt que ni el moment polític ni els actors siguin els mateixos que fa tres anys, la fotografia final té moltes semblances, escenari que impulsa Pere Aragonès com a favorit per ser nou timoner del Govern. Oriol Junqueras no ha esperat ni a la mitjanit per verbalitzar-ho i Aragonès ja s'ha projectat a Palau amb un discurs en tres idiomes de regust presidencial.

Illa, candidat constitucionalista a Catalunya, no ha frenat el vigor de l'independentisme -que ha escalat fins més enllà del 50% dels vots-, i això el deixa a les portes de Palau, malgrat el rasclet passat a l'àrea metropolitana de Barcelona i tornar el PSC a un triomf 18 anys després. L'aritmètica que surt de l'escrutini del 14-F convida a pensar en les aliances de les últimes legislatures. Amb una diferència significativa, ERC per davant de Junts, que fins ara sempre s'havia imposat en el duel independentista. El fet que Aragonès passi a ser el primer aspirant a la

presidència tensarà el rol de la formació de Carles Puigdemont, acostumada a guanyar. Els següents dies seran claus per escrutar el relat que formuli Laura Borràs i Waterloo. Cal tenir presents les diferències substancials de l'última legislatura.

Amb aquesta fotografia complexa al cap, el missatge d'aquest diumenge del candidat del PSC ha estat tan reivindicatiu, pel resultat de l'escrutini, com calculador, per la dificultat que veu en el paisatge parlamentari. Hi ha una certesa: Illa intentarà més del que va explorar Arrimadas, perquè ja ha fet saber que provarà de ser investit. L'únic aval que divisa segur, però, és el dels comuns. Números insuficients. I ERC fa càlculs com el PSC, amb més socis possibles, perquè pot trucar a la porta de Junts i la CUP, i En Comú Podem també l'escoltarà. Els republicans han incidit durant tot l'escrutini en la via del Govern ampli. Aragonès ha accentuat el rol institucional amb un missatge a Madrid per reprendre la taula de diàleg, símbol de l'etapa que ERC vol liderar.

[noticiadiari]2/215897[/noticiadiari]

La política catalana no ha abandonat els blocs, però el 14-F sí que ha fet que se substitueixin els líders de cada espai: els socialistes en lloc de Ciutadans, en el constitucionalista; i els republicans per sobre de Junts, en l'independentista. El mateix Illa ha alimentat els blocs quan, en campanya, afirmava que al seu executiu no hauria els partits que defensen la independència, veto respost amb el compromís per escrit de Junts, ERC, la CUP i el PDECat de no pactar el Govern amb el PSC. La mateixa existència dels presos polítics o el discurs d'equiparació del sobiranisme amb l'"odi" -utilitzat tant per Illa com per Pedro Sánchez en les últimes hores de campanya- poden fer que els socialistes topin amb el mur de la majoria parlamentària. Illa voldria ser el president que somiava Sánchez per adormir el procés i desactivar la carpeta del conflicte català, però haurà d'esperar.

Amb una abstenció de registres històrics (53,3%), encara que s'hagi triplicat el vot per correu -més accentuada pels rècords de participació dels comicis del 2015 i el 2017, anys adrenalítics del procés-, ERC ha aguantat el pols. Ha pesat el vot útil, com ho demostren la pugna ajustada dels tres partits que es discutien la primera posició en vots i escons. La remuntada anunciada per Borràs i la sala de màquines de Junts no s'ha concretat, perquè només ha aconseguit imposar-se a la demarcació de Girona i ha patit una davallada notable en feus que li eren tradicionals, com en comarques amb pedigrí independentista. Ni el fet que el PDECat s'hagi quedat fora del Parlament -absència que compromet el futur de la formació d'Àngels Chacón i David Bonvehí- ha permès al partit de Puigdemont tornar a batre el de Junqueras.

[noticiadiari]2/215919[/noticiadiari]

ERC ha vençut a la demarcació de Tarragona, i ha més que resistit a Barcelona, feu que continua sent del PSC, però amb els republicans com a clar adversari, per la penetració que projecten ja en diversos comicis. La capital catalana ha quedat en mans d'Illa sense discussió, com altres ciutats metropolitanes com l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Cornellà, Sabadell o Terrassa, i capitals com Tarragona. ERC, al seu torn, pot brandar la ciutat de Lleida, i Junts s'ha fet amb la capital gironina. És un mapa territorial que no és, precisament, monocromàtic, i que explica la igualtat registrada en els comicis.

L'èxit del PSC és haver tret rendiment de la divisió independentista, una constant en la legislatura que queda enrere. L'efecte Illa ha servit per vendre cara la pell, més que si el candidat hagués estat Iceta, amb una motxilla pesada pel procés i derrotes passades. L'exministre de Sanitat li ha concedit un nit plàcida a Sánchez, perquè governi o no, no es podrà dir que l'aposta socialista ha fracassat, vist el cop rebut per PP i Ciutadans. De fet, des de Moncloa ja han alimentat que el candidat socialista no voldrà evidenciar des del primer moment que la seva victòria és estèril.

[noticiadiari]2/215899[/noticiadiari]

El Parlament que configura el 14-F està marcat també per la irrupció de Vox, que entra amb força a la cambra catalana, un vendaval que ja anunciaven els de Santiago Abascal després de tenir ressò mediàtic en protestes al carrer i debats. Ni les aparicions parlamentàries de Ciutadans i la CUP en l'última dècada llarga van ser tan musculades com la de la llista d'Ignacio Garriga. La

ultradreta agitarà el debat, sens dubte, perquè condicionarà posicions dels qui s'hi sentin fronterers.

Vox és l'altre gran beneficiat de la desfeta estrepitosa de Ciutadans, que passa de ser el primer grup parlamentari a la presència residual dels 6 diputats. Aquest diumenge no ha guanyat en cap municipi català. Carlos Carrizosa, gran derrotat dels comicis, només ha resistit el pols amb el PP d'Alejandro Fernández, que no treu rendiment de la patacada taronja i pateix la queixalada de l'extrema dreta. Els populars tenen un pes testimonial a Catalunya, des de fa temps. A la dreta espanyolista competiran durant la legislatura per captar l'atenció. Qui cridarà més, però, serà Vox.

[noticiadiari]2/215892[/noticiadiari]

La lectura a l'esquerra de la cambra també té titulars destacats. La CUP escala en escons, gràcies a la suma que li atorga la seva coalició amb Guanyem i malgrat una campanya irregular, que ha fet emergir el debat volcànic a la formació. Dolors Sabater pot estar satisfeta amb el progrés de representació -tot i no poder lluir un bon resultat a Badalona- i ara li pertocarà pilotar un grup parlamentari que pot tenir pes en les decisions de la legislatura. Sabater no tindrà una tasca senzilla, atesos els precedents. Els anticapitalistes s'han afanyat a destacar els beneficis d'una majoria independentista.

Capítol a part mereixen els comuns. La formació de Jéssica Albiach salva els mobles en un context molt complicat, el que dibuixa un resultat alt del PSC. Malgrat l'erosió de no ser percebuda com una opció guanyadora i jugar un paper de crossa del PSC per les aliances a Barcelona i la Moncloa, els comuns resisteixen i ajuden Pablo Iglesias a no quedar debilitat davant de Sánchez. Amb els vuit diputats del 2017, En Comú Podem pot respirar optimisme. La formació d'Ada Colau, que ha quedat cinquena a la ciutat de Barcelona, insistirà en les pròximes setmanes en la proposta de tota la campanya, una aliança entre el PSC i ERC, perquè entén que és la que més suma des de l'esquerra. Uns i altres, però, s'han vetat mútuament fins ara.

[noticiadiari]2/215917[/noticiadiari]

El podi format per Illa, Aragonès i Borràs -per aquest ordre- deixa un paisatge amb regustos agredolços per a tots. El PSC no pot estar del tot eufòric, perquè el salt endavant pot quedar embarrancat al Parlament. ERC no pot brandar la victòria que li donaven mesos enrere les enquestes malgrat tenir a tocar la presidència de la Generalitat si els pactes es consoliden. I Junts, més damnificat, s'ha de consolar amb la majoria parlamentària independentista, però haurà de cedir el timó de Palau. Arrenca, si prospera, una legislatura de gestió complexa, no només al Parlament. El coronavirus no concedirà treva.

Resultats al Parlament:

[eleccionscat2021]CA09[/eleccionscat2021]

[plantillaeleccions]